

SZAKDOLGOZAT

Lócsös Eszter

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus

Gazdasági és Társadalomtudományi Képzések Központ
Pénzügy és számvitel alapképzési szak

Munkanélküliség okai és a munkanélküliek visszaintegrálása
támogatással a munka világába

Belső konzulens: Dr. Tóth Eszter
egyetemi docens

Belső konzulens
intézete/tanszéke: Befektetési, Pénzügyi és
Számviteli Tanszék

Készítette: Lócsös Eszter

Károly Róbert Campus

2025

év

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	5
2. A MUNKANÉLKÜLISÉG	7
2.1. Munkanélküliség okai	7
2.2. A munkanélküliség csoportosítása	11
2.3. Regisztrált álláskereső	13
2.4. Nem regisztrált munkanélküliek	13
2.5. Munkanélküliek száma a világban és Magyarországon	14
2.5.1. <i>Munkanélküliség világszinten</i>	16
2.5.2. <i>Munkanélküliség Magyarországon</i>	16
2.6. Munkanélküliség csökkentése érdekében hozott intézkedések és az ezt segítő intézményi rendszer MO-on	17
2.6.1. <i>Álláskeresői támogatás</i>	18
2.6.2. <i>Nyugdíj előtti segély</i>	20
2.6.3. <i>Közfoglalkoztatás</i>	21
2.6.4. <i>Mobilitási támogatások (utazási, lakhatási)</i>	22
2.6.5. <i>Bértámogatás</i>	24
2.6.6. <i>Képzési támogatás</i>	25
2.6.7. <i>Vállalkozást elősegítő támogatás</i>	26
3. NÓGRÁD VÁRMEGYE BEMUTATÁSA	29
3.1. Nógrád vármegye munkaerőpiaci helyzetének vizsgálata	31
3.2. Álláskeresői uniós támogatási formáinak összehasonlító elemzése korcsoportok szerint (2024 év)	36
3.2.1. <i>Bértámogatás</i>	36
3.2.2. <i>Utazási támogatás</i>	37
3.2.3. <i>Lakhatási támogatás</i>	37
3.2.4. <i>Képzési támogatás</i>	37
3.3. Mélyinterjúk	38
3.4. A mélyinterjúk eredményei és elemzésük	38
3.4.1. <i>Mobilitási Támogatás Ismerete és Jelentősége</i>	39
3.4.2. <i>Bérköltség-Támogatás Szerepe és Ismerete</i>	39
3.4.3. <i>Képzési Támogatások</i>	39
4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	41
5. ÖSSZEFOGLALÁS	43
6. IRODALOMJEGYZÉK	46

7. ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE.....	49
---	-----------

1. BEVEZETÉS

A munkanélküliség egy olyan gazdasági és társadalmi jelenség, amely számos országban és régióban kiemelt figyelmet kap. Az egyes gazdaságok számára az alacsony munkanélküliségi ráta a stabilitás és a fejlődés egyik fontos mutatójának számít, míg a magas munkanélküliség számos problémát, például gazdasági visszaesést, társadalmi feszültségeket és politikai instabilitást vonhat maga után. A munkanélküliség fogalma azokra az emberekre vonatkozik, akik aktívan keresnek munkát, de nem találnak munkalehetőséget a megfelelő időszakban.

A munkanélküliség mértéke nemcsak a gazdasági ciklusok hatásait tükrözi, hanem szoros összefüggésben áll a munkaerőpiaci struktúrával, a technológiai fejlődéssel, az oktatás és képzés minőségével, valamint a politikai döntéshozatalokkal is. Az alacsony munkanélküliség gazdasági növekedést és jobb életminőséget hozhat, míg a magas munkanélküliség többek között a szegénység növekedéséhez, a társadalmi kirekesztettséghez és a politikai polarizációhoz vezethet.

A munkanélküliség csökkentésére irányuló stratégiák és programok sokrétűek lehetnek, de ezek hatékonysága nagymértékben függ az adott ország gazdasági és társadalmi környezetétől. A dolgozat különböző álláskeresők részére Magyarországon nyújtott támogatásokon keresztül igyekszik bemutatni, hogy milyen módszerekkel és eszközökkel lehet sikeresen kezelni a munkanélküliséget, és hogyan lehet elősegíteni a fenntartható gazdasági növekedést a munkahelyteremtés révén.

A dolgozatom témájának kiválasztásában nagy szerepe van annak, hogy hat éve foglalkozom a munkanélküliek támogatásával, és ebben az időszakban közvetlenül tapasztalhattam, milyen hatásokkal jár a munkanélküliség az érintettek életére. Az ilyen tapasztalatok nemcsak szakmai tudást adnak, hanem érzékenyebbé is tesznek a téma iránt. Az évek alatt látott konkrét történetek, a segítségre szoruló emberek mindennapi küzdelmei és a rendszerekben rejlő hiányosságok mind hozzájárulhattak ahhoz, hogy felismerjem: a munkanélküliség problémája nem csupán statisztikai adat, hanem valós emberek valós problémáival kapcsolatos kérdés.

A munkanélküliek támogatásának kérdése azért olyan fontos számomra, mert látod, hogy a megfelelő intézkedések, segítségnyújtás és a célzott programok valóban képesek javítani az

emberek életminőségén és segíthetnek abban, hogy sikeresen visszatérjenek a munkaerőpiacra.

A dolgozatom célja, hogy részletesen bemutassa a munkanélküliség fogalmát, annak típusait, okait, valamint a különböző támogatási intézkedéseket, amelyek célja a munkanélküliség csökkentése.

2. A MUNKANÉLKÜLISÉG

A munkanélküliség definíciója az, amikor egy személy, aki munkavállalásra képes és aktívan keres munkát, nem talál olyan munkahelyet, amely megfelel az elvárásainak vagy készségeinek. A munkanélküliség mértéke általában a munkanélküliek számának és a munkaerő-piacon lévő összes aktív kereső személy (munkavállaló és munkát kereső személyek) számának hányadosaként kerül meghatározásra.

A munkanélküliség témájában való további elméleti és empirikus kutatásokat különböző nemzetközi és magyar szerzők végeztek. Az alábbiakban több, az irodalomban fontos szerepet játszó művet és kutatót említek meg, akik a munkanélküliség gazdasági, társadalmi és politikai aspektusait vizsgálják, valamint különböző megközelítéseket kínálnak.

2.1. Munkanélküliség okai

A rendszerváltást követően Magyarországon a munkanélküliség jelentős növekedése figyelhető meg, amelynek okai több tényezőre vezethetők vissza. A gazdasági struktúra átalakulása és a piacgazdaságra való átállás az egyik legfontosabb háttérrel adja a problémának. Szemlér András munkájában részletesen kifejti, hogy a munkanélküliség növekedése nem csupán a gazdaság átalakulásának következménye, hanem az iskolázottság és a képzési rendszer átalakításának hiányosságai, valamint az állami beavatkozás minősége is szerepet játszottak ebben a folyamatban. Szemlér hangsúlyozza, hogy a munkaerőpiac rugalmassága és a gazdasági szerkezet átalakulásának gyorsasága nem minden esetben biztosította az alkalmazkodás lehetőségét, és e problémák kezelésére különböző munkaerőpiaci politikák alkalmazására van szükség. Munkájában javaslatokat is tesz arra vonatkozóan, hogyan lehetne javítani a munkanélküliség kezelésére alkalmazott intézkedéseken. (Szemlér, 1994)

Ezzel párhuzamosan Kóka (2002) szintén a magyar munkanélküliség gazdasági okait és következményeit vizsgálja, de ő különösen a rendszerváltás utáni időszakra fókuszál. Szerinte a privatizáció, a gazdasági átalakulás és a munkahelyek számának csökkenése mind hozzájárultak ahhoz, hogy a munkanélküliség drámaian megnövekedett. Kóka a munkaerőpiaci problémák kezelésére az állami és piaci eszközök kombinációját tartja szükségesnek, és kiemeli a munkahelyteremtés fontosságát a gazdaság élénkítésében. Rámutat arra, hogy a

munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrehozása alapvető a munkanélküliség csökkentéséhez. (Kóka, 2002)

Mindkét szerző munkája alapján elmondható, hogy a munkanélküliség kezelésére komplex, átfogó politikákra van szükség, amelyek nemcsak a gazdasági struktúra átalakítására, hanem a munkaerőpiac, valamint az oktatás és képzés területén végrehajtott reformokra is kiterjednek.

A munkanélküliség számos tényezőre vezethető vissza, az alábbiakban néhány fő okot sorolok fel:

1. Gazdasági okok:

Keynes munkája nemcsak a munkanélküliség gazdasági okait, hanem a kormányzati beavatkozás fontosságát is hangsúlyozza. A munkanélküliség nemcsak strukturális probléma, hanem ciklikus is lehet, és a gazdaság teljesítményének visszaesése következtében nagyobb mértékben is jelen lehet. Keynes érvelése szerint a kormányzati költségek (pl. infrastrukturális beruházások) hozzájárulhat a munkanélküliség csökkentéséhez, különösen recessziók idején. (Keynes, 1936)

- Recessziók, gazdasági válságok: Amikor a gazdaság lelassul, emiatt csökken a kereslet a termékek és szolgáltatások iránt, ami a vállalkozásokat arra kényszeríti, hogy csökkentsék a munkaerő felvételt, elbocsátásokat hajtsanak végre, vagy a legrosszabb esetben akár teljesen leálljanak.
- Strukturális változások: A gazdaság szerkezetének változása, például az ipari munkák csökkenése és az informatikai vagy szolgáltató szektorok növekedése, átmeneti munkanélküliséget eredményezhet azok számára, akik nem rendelkeznek a szükséges új készségekkel.
- Technológiai fejlődés: Az automatizálás és a robotizálás új munkaköröket hozhat létre, de ugyanakkor el is törölhet bizonyos típusú munkákat, különösen az alacsony szakképzettséget igénylő pozíciókban.

Autor (2010) az amerikai munkaerőpiac strukturális változásait és a globális és technológiai változások hatásait vizsgálja. A mű külön figyelmet szentel az automatizáció és a globalizáció hatásainak, amelyek átalakítják az iparágakat, és új típusú munkanélküliségi formákat generálnak. Autor az alacsonyabb képzettségű munkavállalók foglalkoztatási lehetőségeinek

csökkenését, valamint a magasan képzett munkaerő iránti kereslet növekedését elemzi. (Autor, 2010)

2. Szociális és demográfiai okok:

A munkanélküliség nemcsak gazdasági, hanem súlyos társadalmi következményekkel is járhat, különösen akkor, ha tartóssá válik, vagy ha egyes társadalmi csoportokat aránytalanul érint. Több szerző is rámutatott arra, hogy a munkanélküliség nemcsak egyéni szinten okoz egzisztenciális bizonytalanságot, hanem hosszú távon a társadalmi kohéziót is veszélyeztetheti. Egyes kutatások, például Székelyi Zoltán munkája, részletesen foglalkoznak azzal, hogyan kapcsolódik össze a munkaerőpiacról való kiszorulás és a társadalmi kirekesztettség. A szerző az ilyen jelenségek kezelésére irányuló szociálpolitikai és munkaerő-piaci eszközöket is elemzi, különösen a magyarországi gyakorlatra fókuszálva. A társadalmi integráció elősegítése – például célzott támogatásokkal vagy képzési programokkal – kulcsfontosságú lehet a munkanélküliség által okozott negatív hatások mérséklésében. (Székely, 2015)

Hasonló problémák jelennek meg más célcsoportok esetében is. Varga Júlia például a fiatalok munkanélküliségét vizsgálja, amely Magyarországon kiemelt kihívás. A pályakezdők helyzetét gyakran nehezíti a megfelelő munkatapasztalat hiánya, az alacsony iskolai végzettség vagy a lemorzsolódás az oktatási rendszerből. A fiatalok munkaerőpiaci kirekesztődése nemcsak gazdasági, hanem hosszabb távon társadalmi következményekkel is járhat, hiszen megnehezíti az önálló életkezdést és fokozza a társadalmi különbségeket. Varga munkája különféle beavatkozási lehetőségeket vizsgál, például szakképzési programokat, támogatott foglalkoztatást vagy célzott állami ösztönzőket, amelyek elősegíthetik a fiatalok munkaerőpiaci beilleszkedését. (Varga, 2017)

Mindkét szerző munkája rávilágít arra, hogy a munkanélküliség nem kezelhető pusztán gazdasági kérdésként: komplex megközelítésre van szükség, amely figyelembe veszi az érintettek társadalmi helyzetét, életkorát, képzettségét és beilleszkedési esélyeit is.

- Iskolai végzettség hiánya: Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők körében nagyobb a munkanélküliség, mivel a magasabb végzettségűek jobb eséllyel találnak munkát.

- Regionális különbségek: A munkanélküliség magasabb lehet egyes térségekben, különösen azokban, ahol a gazdasági aktivitás alacsonyabb, vagy ahol a munkalehetőségek korlátozottak.
- Családi helyzet: A nők, különösen a gyermekeket nevelők, gyakran nehezebben tudnak visszatérni a munkaerőpiacra, vagy részmunkaidőben dolgoznak, ami hozzájárulhat a munkanélküliség magasabb szintjéhez.

3. Munkapiaci tényezők:

- Munkavállalói készségek és képzettség hiánya: Ha a munkaerő nem rendelkezik a piacon keresett készségekkel, nehezebben találhat munkát. Ez lehet a szakképzettség, de a technológiai tudás vagy a nyelvtudás hiánya is.
- Rugalmasság hiánya: Ha az emberek nem hajlandóak vagy nem képesek elmozdulni más városokba vagy országokba a munkalehetőségek keresése érdekében, akkor munkanélkülivé válhatnak, ha helyben nincs megfelelő állás.

4. Politikai és jogi tényezők:

David Harvey a 2008-as gazdasági válság hatásait és a munkanélküliség növekedését elemzi. Harvey szerint a gazdasági válság és a neoliberais gazdaságpolitika kombinációja súlyosan rontotta a munkavállalók helyzetét, különösen a gyengébben védett társadalmi rétegeknél. A műben részletesen bemutatja, hogyan változik a munkaerőpiac szerkezete, és hogy a munkanélküliség nem csupán gazdasági, hanem politikai kérdés is. (Harvey, 2010)

- Munkaügyi szabályozás: A szigorú munkaügyi törvények és a magas munkavállalói költségek (pl. magas adók, járulékok) elriaszthatják a vállalkozásokat az új munkahelyek létrehozásától.
- Állami gazdaságpolitika: A kormányzati döntések, mint például az állami beruházások vagy az adókedvezmények, hatással vannak a gazdaságra és a munkaerőpiacra.

5. Szociálpszichológiai tényezők:

Piketty híres műve a jövedelemelosztás és a vagyoni egyenlőtlenség problémáit vizsgálja, amelyek szoros kapcsolatban állnak a munkanélküliséggel. A műben azt is elemzi, hogyan hat a kapitalizmus hosszú távú változása a munkaerő-piaci egyenlőtlenségek és a

munkanélküliség alakulására, különösen a gazdasági koncentráció és a tőke visszaszorulása révén. (Piketty, 2013)

Sennett a modern gazdaságban tapasztalható munkanélküliség és munkaerő-piaci változások filozófiai és szociológiai aspektusait elemzi. Külön figyelmet fordít a munkanélküliség növekvő mértékére a fejlett gazdaságokban, amelyet szerinte a globális kapitalizmus, a technológiai fejlődés és a munkahelyek "precariátus" jellegűvé válása okoz. (Richard Sennett, 1998)

- Motiváció és önbizalom: A tartós munkanélküliség csökkentheti az egyén motivációját és önbizalmát, ami tovább növelheti a munkanélküliségi időszak hosszát.
- Személyes kapcsolatok és hálózatok hiánya: Azok, akiknek nincs elég erős személyes kapcsolati hálójuk, gyakran nehezebben találnak munkát, mivel a munkakeresés jelentős része nemcsak a hirdetett állásokra való jelentkezésből, hanem az informális kapcsolatokból is származik.

A munkanélküliség tehát komplex jelenség, amelyet a gazdasági, társadalmi és egyéni tényezők együttes hatása alakít.

2.2. A munkanélküliség csoportosítása

A munkanélküliség típusa sokféle lehet, és különböző okok állhatnak a háttérben. Az alábbiakban bemutatom a legismertebb típusokat:

1. Frictionális munkanélküliség

Ez a típus akkor alakul ki, amikor az emberek átmenetileg keresnek új munkahelyet. Ennek oka lehet például, hogy a munkavállaló váltani akar, vagy a gazdaságban, egy-egy szektorban ideiglenes munkaerőhiány tapasztalható. Ez a munkanélküliség természetes és rövid távú.

2. Strukturális munkanélküliség

Ez akkor lép fel, amikor a munkaerő-piacon a kereslet és a kínálat között nem megfelelő az összhang. Például egy gazdasági ágazat előregedése vagy a technológiai fejlődés következtében egyes iparágak csökkenése, miközben más iparágak növekednek. Az ilyen

típusú munkanélküliség gyakran hosszabb távon is fennmaradhat, és komoly képzést vagy átképzést igényel.

3. Ciklikus munkanélküliség

Ez a fajta munkanélküliség a gazdasági ciklusokkal függ össze. A gazdaság recessziója alatt például csökken a munkahelyek száma, mivel a kereslet visszaesik, és a vállalatok leépítéseket hajtanak végre. A ciklikus munkanélküliség ideiglenes, és a gazdaság talpra állásával csökken.

4. Rejtett munkanélküliség

A rejtett munkanélküliség olyan helyzetekre utal, amikor valaki ugyan formálisan nem szerepel a munkanélküliek között, de ténylegesen nincs megfelelő munkahelye. Ez lehet például akkor, ha valaki már nem keres aktívan állást – talán azért, mert hosszú ideje nem talál munkát, és feladta a próbálkozást –, vagy ha csak részmunkaidőben dolgozik, miközben teljes állásra lenne szüksége, de nem talál ilyet. Az ilyen típusú foglalkoztatási helyzetek kevésbé láthatóak a statisztikákban, mégis jelentős társadalmi és gazdasági hatásuk van.

Többen is foglalkoztak azzal, hogy hogyan jelenik meg ez a jelenség a magyar munkaerőpiacon, különösen a rendszerváltás utáni időszakban. Egyes elemzések külön kiemelik, hogy a rejtett munkanélküliség eltér a hivatalosan nyilvántartott munkanélküliségtől, és gyakran azokban a társadalmi csoportokban fordul elő, ahol a legnehezebb a munkaerőpiaci visszatérés – például alacsonyan képzett vagy vidéki munkavállalók körében. Az ilyen megközelítések segítenek jobban megérteni, hogy a foglalkoztatottsági adatok mögött milyen valós problémák húzódnak meg.

Egyik ilyen mű Kertesi– Köllő (2004): A magyar munkanélküliség rejtett formái. A könyvben a szerzők a rejtett munkanélküliség gazdasági és szociális hatásait elemzik, különösen a rendszerváltás utáni magyar munkaerőpiacon. Kiemelik a rejtett munkanélküliség és a formálisan regisztrált munkanélküliség közötti különbségeket. (Kertesi - Köllő 2004)

5. Long-term munkanélküliség

A tartós munkanélküliség azoknak az embereknek a helyzetét jelenti, akik hosszú időn keresztül nem találnak állást. Ez a jelenség nemcsak gazdasági nehézségeket okoz, hanem

súlyos társadalmi következményekkel is járhat, például negatív hatással van az érintettek mentális egészségére, előidézheti a társadalmi elszigetelődést, illetve hozzájárulhat a mélyszegénység kialakulásához. Szatmári István kutatásai különösen a hosszú távú munkanélküliség gazdasági hatásaira és az állami beavatkozás lehetőségeire fókuszálnak a magyarországi munkaerőpiaci viszonyok tükrében, kiemelve a rendszerváltás utáni időszak sajátosságait. (Szatmári, 2011)

2.3. Regisztrált álláskereső

A regisztrált álláskereső az a személyek, akik a munkaerőpiacon keresnek munkát, és hivatalosan, az állami vagy helyi munkaügyi hivatalnál (például a munkaügyi központnál) be vannak jelentkezve, mint álláskereső. A regisztrációs folyamat során az érintett személyek nyilvántartásba kerülnek, és jogosultak lesznek különböző munkanélküli segélyekre, álláskeresői támogatásokra, illetve a munkaügyi központok által kínált egyéb szolgáltatásokra, mint például képzések, tanácsadás és állásajánlatok.

A regisztrált álláskereső kategóriájába azok tartoznak, akik aktívan munkát keresnek és készen állnak arra, hogy munkába álljanak, de még nem találták meg a számukra megfelelő munkahelyet. Fontos megjegyezni, hogy a regisztrált álláskereső száma nem feltétlenül egyezik meg a ténylegesen munkát kereső emberek számával, mivel sok olyan munkanélküli is létezik, akik nem regisztrálnak hivatalosan, például ha már nem keresnek aktívan munkát, vagy nem igényelnek segítyt.

A regisztrált álláskereső statisztikai adatai fontos mutatók a munkanélküliség mérésére, és a munkaerőpiac állapotának elemzésére. Az ilyen adatok segítenek a kormányzatoknak és a gazdasági elemzőknek meghatározni a munkanélküliség mértékét és annak változásait, valamint az esetleges gazdasági intézkedések szükségességét.

2.4. Nem regisztrált munkanélküliek

A nem regisztrált munkanélküliek (más néven inaktív) olyan személyek, akik a munkaerőpiacon nem dolgoznak, de nem is szerepelnek hivatalosan munkanélküliként a munkaügyi nyilvántartásokban. Az inaktív csoportja jellemzően azokból az emberekből áll, akik bár munkát kereshetnek, nem regisztrálnak aktívan a munkaügyi központoknál, vagy nem felelnek meg a hivatalos munkanélküliségi kritériumoknak.

A nem regisztrált munkanélküliek közé tartoznak például:

1. A munkát már nem kereső személyek: Akik elvesztették a reményt, hogy munkát találjanak, és ezért már nem keresnek aktívan állást, vagy nem jelentkeznek be munkaügyi központokhoz.
2. A nem tanuló és nem dolgozó fiatalok: Azok a fiatalok, akik nem vesznek részt sem oktatásban, sem munkában. Őket gyakran az NEET (Not in Education, Employment or Training) kategóriába sorolják, vagyis olyan fiatalok, akik sem iskolába nem járnak, sem nem dolgoznak, és nem is keresnek munkát.
3. A háztartásbeli vagy más egyéb inaktív státuszú személyek: Olyan felnőttek, akik nem dolgoznak és nem is keresnek munkát, mert például háztartásbeli feladatokat látnak el, vagy egyéb személyes okokból inaktívak.

A nem regisztrált munkanélküliek fogalmának fontos szerepe van a munkaerőpiaci és gazdasági elemzésekben, mivel a munkanélküliség hivatalos statisztikai adatai (például a regisztrált munkanélküliek száma) nem tükrözik teljes mértékben a munkaerőpiacon kívüli személyek számát. Azok az emberek, akik nem keresnek munkát, de mégis munkavállalásra képesek és szeretnének dolgozni, nem szerepelnek a hivatalos munkanélküli statisztikákban, így az ő helyzetük gyakran "láthatatlan" a munkaerőpiacon.

2.5. Munkanélküliek száma a világban és Magyarországon

A munkanélküliség mértéke világszerte, így Magyarországon is folyamatosan változik, és számos tényező befolyásolja. Ide tartozik például a gazdaság aktuális állapota, a munkaerőpiac szerkezeti jellemzői, a kormányzati gazdaságpolitikai intézkedések, valamint olyan globális események, mint a gazdasági válságok, világjárványok vagy politikai konfliktusok. A következőkben a munkanélküliség alakulását mutatom be globális, majd hazai viszonylatban.

Az 1. táblázat az elmúlt évek munkanélküliségi adatait tartalmazza a világ, valamint Magyarország vonatkozásában. Az adatok forrása az International Labour Organization (ILO) és a Központi Statisztikai Hivatal (KSH).

1. táblázat: Munkanélküliek száma a világban, az Európai Unióban és Magyarországon
(Forrás: ILO (International Labour Organization), KSH – saját szerkesztés)

Év	Munkanélküliek száma a világban (millió fő)	Munkanélküliségi ráta a világban (%)	Munkanélküliek száma Magyarországon (ezer fő)	Munkanélküliségi ráta Magyarországon (%)
2019	188	5,60%	158	3,40%
2020	220	6,60%	196	4,30%
2021	214	6,30%	180	4,10%
2022	208	5,30%	165	3,60%
2023	203	5,00%	170	3,90%
2024 (becsült)	201	5,00%	175	4,00%

Az 1. táblázat alapján a világ szintjén 2019-ben 188 millió munkanélküli volt, ami 5,6%-os globális munkanélküliségi rátát eredményezett. 2020-ban a COVID-19 világméretű hatása miatt jelentős növekedés következett be a munkanélküliségben: a munkanélküliek száma 220 millió főre nőtt, és a globális munkanélküliségi ráta 6,6%-ra emelkedett. Ez a növekedés különösen a gazdasági zűrzavarral, az iparági leállásokkal és a munkahelyek megszűnésével magyarázható, amelyek a világ számos részén, köztük a fejlettebb gazdaságokban is, hatással voltak a munkaerőpiacra.

Az évek előrehaladtával a globális munkanélküliség enyhén csökkent, 2021-ben 214 millió főre (6,3%), majd 2022-ben 208 millió főre (5,3%). 2023-ban a munkanélküliek száma tovább csökkent 203 millió főre, és a munkanélküliségi ráta 5%-ra mérséklődött. A 2024-es becslés szerint a világ munkanélkülisége stabilan 5%-on maradhat, a munkanélküliek száma pedig 201 millió fő körül alakulhat.

A magyar munkanélküliség a globális trendekhez képest kedvezőbb helyzetet mutatott. 2019-ben Magyarországon 158 ezer munkanélküli volt, ami 3,4%-os munkanélküliségi rátát jelentett, jóval alacsonyabb a globális átlagnál. 2020-ban Magyarországon is növekedett a munkanélküliek száma, 196 ezer főre, és a munkanélküliségi ráta 4,3%-ra emelkedett, ami a járvány hatásait tükrözi. Az ezt követő években azonban a magyar munkaerőpiac viszonylag gyorsan talpra állt: 2021-re 180 ezer főre csökkent a munkanélküliek száma, és a munkanélküliségi ráta 4,1%-ra mérséklődött. 2022-ben tovább javult a helyzet, a munkanélküliek száma 165 ezer főre csökkent, és a ráta 3,6%-ra esett.

2023-ban a munkanélküliség Magyarországon ismét enyhén emelkedett, a munkanélküliek száma 170 ezer főre nőtt, és a munkanélküliségi ráta 3,9%-ra emelkedett. A 2024-es becslés szerint a munkanélküliek száma 175 ezer főre nőhet, és a munkanélküliségi ráta 4%-ra emelkedhet, ami még mindig alacsonyabb a globális szintnél.

Összességében elmondható, hogy bár a világ gazdaságában és munkaerőpiacán számos tényező – például a világválság – növelte a munkanélküliséget, Magyarország gyorsabb helyreállításának és a gazdaság stabilitásának köszönhetően viszonylag alacsonyan tartotta a munkanélküliségi rátát. A jövőbeni előrejelzések szerint Magyarországon a munkanélküliség enyhén emelkedhet, míg globálisan stagnálásra lehet számítani.

2.5.1. Munkanélküliség világszinten

A világ munkanélküliségi rátája különböző régiókban eltérő lehet, de az International Labour Organization (ILO) és a Világbank folyamatosan figyelemmel kíséri és elemzi a globális munkaerőpiaci adatokat. A 2023-as adatok alapján a globális munkanélküliségi ráta körülbelül 5-6% körül mozog, bár a különböző országokban ez jelentősen eltérhet.

A 2020-as év különösen kiemelkedik, mivel a COVID-19 járvány világszerte munkahelyek millióinak megszűnését eredményezte. Az idegenforgalom, vendéglátás és más szolgáltatási ágazatok különösen megszenvedték a lezárásokat, ami világszerte megemelkedett munkanélküliségi rátát eredményezett. Bár a gazdaságok 2021-től kezdődően fokozatosan újraindultak, és a foglalkoztatás is javulni kezdett, a világválság hosszabb távú hatásai – például az otthoni munkavégzés elterjedése, a technológiai váltások gyorsulása vagy az ellátási láncok átalakulása – tartós nyomot hagytak a munkaerőpiacon.

Fontos megjegyezni, hogy a világ különböző részein eltérőek a gazdasági lehetőségek és kihívások, így a munkanélküliségi adatok csak korlátozottan hasonlíthatók össze országonként.

2.5.2. Munkanélküliség Magyarországon

Magyarországon a munkanélküliség alakulása szintén szoros összefüggést mutat a gazdasági folyamatokkal. A rendszerváltást követően jelentős szerkezeti átalakuláson ment keresztül a munkaerőpiac: az ipari munkahelyek tömeges megszűnését, a mezőgazdasági foglalkoztatás visszaesését, valamint a szolgáltatási szektor megerősödését tapasztalhattuk. Ezzel

párhuzamosan kialakultak azok a tartós regionális különbségek, amelyek a mai napig jellemzik a hazai munkaerőpiacot.

Ahogy Héthy (2000) is írja „*A munkanélküliség és a munkaerő-piaci strukturális változások Magyarországon*” című munkájában, a kilencvenes évek folyamán a munkanélküliség nem pusztán mennyiségi, hanem minőségi problémává is vált: egyre nagyobb hangsúlyt kapott a strukturális munkanélküliség kérdése, azaz hogy a munkahelyek és a munkát keresők képzettsége, elhelyezkedése, életkora között egyre kevésbé volt meg az összhang.

A 2008-as pénzügyi válság idején ismét emelkedett a munkanélküliség, azonban a következő évek gazdaságpolitikája – beleértve a közfoglalkoztatási programokat és egyes adózási könnyítéseket – segített mérsékelni a negatív hatásokat. Az elmúlt évtizedben a hazai munkanélküliségi ráta fokozatosan csökkent, és a 2020-as világjárvány okozta visszaesés ellenére is viszonylag gyorsan visszatért a válság előtti szintre.

Varga (2011) „*Munkanélküliség és foglalkoztatás Magyarországon a rendszerváltás után*” című könyve részletesen elemzi a hazai munkanélküliség típusait – mint például a ciklikus, strukturális vagy frikcionális munkanélküliség – és bemutatja, hogy a magyar gazdaság hogyan reagált az elmúlt évtizedek válságaira és gazdasági kihívásaira.

Fontos kiemelni, hogy bár országos szinten a munkanélküliségi ráta alacsonynak számít (a 2024-es becslések szerint 4% körül alakul), a regionális és társadalmi különbségek továbbra is jelentősek. A keleti országrészekben, a fiatalok körében, illetve az alacsony iskolai végzettségű vagy hátrányos helyzetű csoportoknál még mindig jóval magasabb a munkanélküliség aránya, mint az országos átlag.

2.6. Munkanélküliség csökkentése érdekében hozott intézkedések és az ezt segítő intézményi rendszer MO-on

Magyarországon a munkanélküliség mérséklését többirányú állami intézkedések és egy komplex intézményi háttér segíti elő. Az intézkedések közé tartoznak az aktív munkaerőpiaci programok (pl.: közfoglalkoztatás, képzések, bér- és járulék támogatások), valamint a foglalkoztatáspolitikai támogatások, amelyek célja a munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése és a munkaerőpiaci kereslet-kínálat összehangolása. Ezek végrehajtásában

kulcsszerepet játszanak az olyan intézmények, mint a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ), a Kormányhivatalok Foglalkoztatási Osztályai, valamint különböző állami és civil szervezetek. Az intézményrendszer célja, hogy hatékonyan támogassa a munkakeresőket és ösztönözze a munkahelyteremtést.

2.6.1. Álláskeresési támogatás

Magyarországon az álláskeresési járadék (más néven munkanélküli segély) egy olyan pénzbeli támogatás, amelyet azok az emberek kaphatnak, akik elvesztették munkahelyüket, és megfelelnek a jogosultsági feltételeknek. Az álláskeresési járadék célja, hogy ideiglenes anyagi segítséget nyújtson azoknak, akik aktívan keresnek munkát, de még nem találtak újat.

Ahhoz, hogy valaki jogosult legyen az álláskeresési járadékra Magyarországon, a következő feltételeknek kell megfelelnie:

- Munkaidő és biztosítási jogviszony: Az álláskeresőnek legalább 360 nap biztosítási jogviszonya (munkaviszonya, társadalombiztosítása) kell, hogy legyen az utolsó 3 évben. A biztosítási idő a munkavállalás előzményeiből, vagy más típusú társadalombiztosításból származhat.
- Aki munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Bejelentett álláskeresés: Az álláskereső bejelentezik a helyi munkaügyi központba, és aktívan keresnie kell munkát. Az álláskeresési járadék igénylése az ügyfél kérelmére induló ügy. A kérelem az alábbi módokon terjeszthető elő:

- Személyesen az ügyfél a lakcímkártyáján szereplő lakóhely vagy tartózkodási hely szerint illetékes járási vagy fővárosi kerületi hivatal foglalkoztatási osztályánál (munkaügyi központnál) kell benyújtania kérelmét, ahol a szükséges dokumentumok (pl. munkáltatói igazolás, személyi okmányok) is bemutatásra kerülnek.
- elektronikus úton az e-Papír szolgáltatás igénybevételével, amennyiben az ügyfél rendelkezik Ügyfélkapu+-al

Milyen dokumentumok szükségesek az álláskeresési járadék megállapításához?

- "TB kiskönyv"/OEP igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról (a munkáltató adja ki),

- bankszámlaszám, amennyiben rendelkezik vele és a folyósítást arra kéri,
- munkáltatói igazolás (egyszerűsített foglalkoztatás esetén),
- igazolólap az álláskeresési járadék és álláskeresési segély megállapításához, amelyet a munkáltató állít ki (1991. évi IV. törvény 36/A. § szerint), 2024. január 1-jét követő munkaviszony megszűnés és megszüntetés esetén a munkáltatóknak foglalkoztatói igazolást szükséges kiállítani. Emellett Nyilatkozat a fizetés nélküli szabadságok igénybevételeéről című dokumentumot is szükséges benyújtani.
- igazolás a bírósági végzés alapján megállapított tartási kötelezettségről, amelyet a munkáltató állít ki,
- igazolás az aktuális évben levont és megfizetett nyugdíjjárulékáról,
- adatlap a munkáltatótól (társas vállalkozástól) származó jövedelemről, az adó és adóelőleg levonásáról a munkaviszony (tagsági viszony) megszűnésekor, amelyet a munkáltató állít ki.
- A vállalkozói tevékenység megszüntetéséről nem szükséges igazolást benyújtani, mivel annak bejelentését követően a közhiteles nyilvántartásból ezt az információt a foglalkoztatási osztály le tudja kérdezni.
- Külföldről hazaérkező álláskereső esetében az U1 igazolást (munkaviszony igazolás a más tagállambeli álláskeresési ellátás megállapításához) is be kell nyújtani.

Az álláskeresési járadék mértéke és időtartama a következő módon alakul:

- **Járadék mértéke:** Az álláskeresési járadék napi összege a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 26. § (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg. A 2023. december 1. napján hatályba lépett "a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról" szóló 508/2023. (XI. 20.) Korm. rendelet szerint a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér)
 - havi összege: 266.800 Ft,
 - napi összeg: 8.893 Ft.
- **Időtartam:** Az álláskeresési járadék maximális időtartama 90 nap, ha a munkavállaló legalább 3 év biztosítási idővel rendelkezik. Az időtartam a biztosítási idő alapján változhat: minél hosszabb a biztosított időszak, annál hosszabb lehet a járadék ideje.

- Amennyiben az álláskereső elhelyezkedik a részére megállapított járadék időtartamának lejáratát megelőzően, akkor a folyósítási időtartamának hátralévő részére járó összeg egy összegű kifizetését igényelheti, mely a még járó összeg 80%-a. Ezen kérelem feltétele, hogy az álláskereső határozatlan időtartamú és legalább négyórás munkaviszonyt létesítsen.

2.6.2. Nyugdíj előtti segély

A nyugdíj előtti segély (más néven nyugdíj előtti munkanélküli segély) Magyarországon egy olyan támogatás, amelyet azok a munkavállalók kaphatnak, akik a nyugdíjkorhatárhoz közel állnak, de még nem érik el azt, és munkahelyüket elvesztették. A célja, hogy segítse őket abban az időszakban, amíg nem érik el a nyugdíjkorhatárt, és nem tudnak biztos munkát találni.

A nyugdíj előtti segélyre jogosultak azok a munkavállalók, akik az alábbi feltételeknek megfelelnek:

- álláskereső járadék folyósításának időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskereső járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és
- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik és
- a kérelem benyújtását megelőző három éven belül összesen legalább 45 napon át álláskereső járadékban részesült és
- a kérelem benyújtásának időpontjában álláskereső járadékra ismételten nem szerez jogosultságot,
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel (min. 15 év) és
- korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

A nyugdíj előtti álláskereső segély (NYES) összege, folyósítása: (forrás:

- A NYES az álláskereső öregségi nyugdíjra való jogosultsága, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátására való jogosultsága megszerzéséig terjedő időtartamra folyósítható.

- Összege a kérelem benyújtásakor hatályos minimálbér 40%-a 2024.01.01. napjától 3.557,- Ft/nap.
- A megállapított NYES összege minimálbér emelésekor automatikusan nem növekszik, az érintett személy részere a korábban megállapított összeggel kerül folyósításra. Annak összege a jogosultsági feltételek vizsgálatát követően, a feltételek megléte esetén új eljárás keretében módosítható. A feltételek vizsgálatát minimálbér emelkedését követően kérheti ügyintézőjénél.
- A nyugdíj előtti álláskeresői segély folyósítása postai úton, vagy bankszámlára történik havonta, a megállapító határozat véglegessé válását követően.

A nyugdíj előtti segély kiegészítő juttatás, amelyet ideiglenesen folyósítanak, amíg a munkavállaló eléri a nyugdíjkorhatárt. A segély folyósítása során a munkavállaló aktívan keresni kell munkát, és be kell jelentkeznie a helyi munkaügyi központba.

A nyugdíj előtti segély iránti kérelmet a helyi munkaügyi központban kell benyújtani. A kérelemhez szükséges dokumentumok közé tartozik:

- munkáltatói igazolás, amely igazolja a munkaviszony megszűnését,
- személyi okmányok (személyi igazolvány, lakcímkártya, tájkártya),
- biztosított időt igazoló dokumentumok.

Ha valaki megfelel a feltételeknek, a segély folyósítását a munkaügyi központ elbírálja, és értesíti a kérelmezőt a döntésről.

2.6.3. Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás Magyarországon, olyan állami program, amely lehetőséget biztosít a munkanélküliek, különösen a tartósan állástalanok számára, hogy átmenetileg munkához jussanak, miközben jövedelemhez és társadalombiztosítási jogviszonyhoz is hozzáférnek. Célja a munkanélküliség csökkentése, a munka világába való visszavezetés támogatása, valamint a helyi közösségek számára hasznos tevékenységek elvégzése.

A közfoglalkoztatási programokat jellemzően az önkormányzatok, közintézmények, vagy állami cégek szervezik, és többnyire alacsony képzettséget igénylő munkaköröket kínálnak, mint például: parkgondozás, takarítás, útkarbantartás vagy mezőgazdasági munkák.

A program jellemzői a következők:

- **Időtartama:** Általában határozott idejű, 6 vagy 12 hónapos munkaszerződésekről van szó, amelyek hosszabbíthatók.
- **Munkabér:** A közfoglalkoztatotti bér alacsonyabb, mint a piaci minimálbér, de magasabb, mint a passzív támogatások (pl. szociális segély).
- **Jogviszony:** A közfoglalkoztatás teljes értékű munkaviszonynak számít, így az érintettek jogosultak egészségügyi ellátásra, nyugdíjjogosultságot szereznek stb.

A közfoglalkoztatás pozitív hatásai közé tartozik, hogy segít a társadalmi leszakadás megelőzésében, növeli az önbecsülést, rendszeres napi rutint biztosít az érintetteknek, és elősegítheti a visszatérést a nyílt munkaerőpiacra. Kritika azonban éri azért, mert a résztvevők gyakran „beragadnak” a közfoglalkoztatásba, és nem jutnak tovább a versenyszférába, illetve, hogy a program egyes esetekben alacsony hatékonysággal működik, és nem minden esetben teremt valódi értéket.

2.6.4. Mobilitási támogatások (utazási, lakhatási)

A mobilitási támogatások célja, hogy segítsék a munkavállalók földrajzi mobilitását, vagyis előmozdítsák, hogy az álláskeresők akkor is el tudjanak helyezkedni, ha az elérhető munkalehetőség távolabb esik a lakóhelyüktől. Ezek a támogatások különösen fontosak a vidéki térségekben élő munkanélküliek számára, ahol korlátozottabbak a helyi munkalehetőségek.

A mobilitási támogatások fő típusai:

a) Utazási költségtérítés

Az utazási támogatás azoknak az álláskeresőknek jár, akik napi szinten nagyobb távolságot kénytelenek megtenni a munkahelyük elérése érdekében. A támogatás hozzájárul a munkába járással kapcsolatos költségekhez, például tömegközlekedési bérlet vagy üzemanyag költségek fedezéséhez, ezt szemlélteti a 2. táblázat.

2. táblázat: Lakhely és a munkavégzés helye közötti távolság

(Forrás: HIRDETMÉNY az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló GINOP Plusz-4.1.1-23 Ifjúsági Garancia Plusz munkaerőpiaci programból álláskereső részére nyújtható utazási támogatáshoz - saját szerkesztés)

Lakhely és a munkavégzés helye közötti távolság	10-19,9 km	20-29,9 km	30-39,9 km	40-49,9 km	50-59,9 km
forint/hó	14 540	29 080	43 620	58 160	72 700

Főbb jellemzők:

- A napi munkába járás a lakóhelyétől minimum 10 – maximum 60 km közötti távolságra vonatkozik.
- Igényelhető az állami foglalkoztatási szervnél (pl. járási hivatal foglalkoztatási osztályán).
- Az összeg a munkába járás távolságától függ. Kötelező legkisebb munkabér* 5%-a = 14 540 forint

b) Lakhatási támogatás

Ez a támogatási forma azok számára nyújt segítséget, akik a munkavállalás érdekében más településre költöznek, és lakhatásukat albérlésben kell megoldaniuk. Célja, hogy csökkentse a költözéssel és lakhatással járó anyagi terheket.

Lakhatási támogatás feltételei:

- A munkahely nem lehet azonos a korábbi munkahellyel.
- Igazolni kell az új bérleményt (pl. bérleti szerződéssel).
- Rendszerint határozott időre, vagy 6 hónapra vagy 1 évre szól.

A mobilitási támogatások elősegítik, hogy a munkaerő ne ragadjon be munkaszegény térségekbe, és a gazdaságilag aktív korosztály könnyebben találjon állást akár más településeken is. Ez nemcsak az egyéni jólétet szolgálja, hanem hozzájárul a munkaerőpiac rugalmasságához és a régiók közötti gazdasági egyensúlyhoz is.

2.6.5. Bértámogatás

Az Ifjúsági Garancia Plusz program és a Munkaerő-kínálat bővítése és fejlesztése elnevezésű munkaerőpiaci program fontos lehetőségeket kínálnak a fiatalok és a 30-64 év közötti felnőttek számára, hogy javítsák munkaerőpiaci helyzetüket. A céljaik közősek: a munkaerőpiacon való elhelyezkedés elősegítése, készségek és tapasztalatok megszerzése, valamint a hosszú távú karrierépítés támogatása.

Ifjúsági Garancia Plusz program:

- A program a 15-29 év közötti fiatalokat célozza, akik nem tanulnak és nem dolgoznak.
- Segítséget nyújt a fiataloknak munkaerőpiaci elhelyezkedésük javításában, a piacképes tudás megszerzésében és a munkatapasztalatok gyűjtésében.
- A program a fiatalok számára személyre szabott segítséget biztosít: egyéni vagy csoportos tanácsadások, ifjúsági tanácsadók általi támogatás a fejlődési tervek kialakításában.
- Az első szakasz a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások keretében zajlik, ahol a fiatalok megismerkedhetnek a munkaerőpiaci lehetőségekkel és a szükséges készségekkel.

Munkaerő-kínálat bővítése és fejlesztése program:

- A 30-64 év közötti személyeket célozza, akik jelenleg nem dolgoznak.
- A program segíti a résztvevőket munkatapasztalat megszerzésében, piacképes tudás elsajátításában, és a munkaerőpiacra való visszatérésben.
- A program különböző képzéseket és munkalehetőségeket biztosít, hogy a résztvevők a munkaerőpiacon értékes készségekre és tapasztalatokra tegyenek szert.
- A programba való belépéshez a járási vagy fővárosi kerületi hivatalok foglalkoztatási osztályain kell regisztrálni.

Mindkét program a munkaerőpiaci helyzet javítását célozza, és a résztvevők számára lehetőséget ad arra, hogy készségeiket fejlesszék és elérjék a kívánt munkahelyeket. A programok elérhetősége a helyi hivataloknál történő regisztrációval kezdődik, ami segít a pályázóknak az első lépések megtételében.

A bértámogatás mértéke:

A havi bértámogatás mértékét úgy kell meghatározni, hogy a támogatás összege a munkaadót terhelő bruttó bér 50%-a legyen, legfeljebb havi 300 000 Ft-os korláttal. Részmunkaidős foglalkoztatás esetén a támogatás arányosítandó.

A kérelem benyújtásának helye, módja és elbírálásának menete:

A kérelmet a foglalkoztatás előtt kell benyújtani a munkaadónak, a foglalkoztatni kívánt álláskeresőt vagy szolgáltatást kérőt nyilvántartó állami foglalkoztatási szervhez, amely a járási (vagy fővárosi kerületi) hivatal.

A támogatási kérelmet csak akkor lehet benyújtani, ha már ismert a foglalkoztatni kívánt személy. A bértámogatás kizárólag akkor ítélt meg, ha a kérelmezett személy már az Ifjúsági Garancia Rendszer vagy a Munkaerő-kínálat bővítése és fejlesztése elnevezésű munkaerőpiaci program résztvevője a kérelem benyújtásakor. Ha nem, akkor a kérelem elutasításra kerül.

A támogatás közigazgatási hatósági eljárás keretében történik, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szabályai szerint kell eljárni. Ha a támogatásra vonatkozó jogszabályi feltételek teljesülnek, a kérelmet a 100/2021. (II.27.) Korm. rendelet 21. § (5) bekezdése alapján pozitívan bírálják el. A járási hivatal ezt követően hatósági szerződést köt a kérelmező munkáltatóval, amelyben részletesen rögzítik a támogatással kapcsolatos jogokat, kötelezettségeket és az elszámolás szabályait. A hatósági szerződés tartalmazza, hogy a Hirdetmény annak elválaszthatatlan részét képezi.

A járási (vagy fővárosi kerületi) hivatal a foglalkoztatni kívánt személyt kiközvetíti a munkáltatóhoz. A foglalkoztatást azonban csak a hatósági szerződés aláírása után lehet elkezdni, amely akkor válik érvényessé, ha mindkét fél aláírja. Amennyiben a kérelem elutasításra kerül, a járási hivatal határozatot hoz az ügyben.

2.6.6. Képzési támogatás

A képzési támogatás célja, hogy az álláskeresők és a munkavállalók olyan tudásra, készségekre és kompetenciákra tegyenek szert, amelyek révén javulnak elhelyezkedési esélyeik a munkaerőpiacon. A gyorsan változó gazdasági környezet és a technológiai fejlődés

miatt különösen fontos, hogy a munkaező képes legyen alkalmazkodni az új kihívásokhoz, és naprakész ismeretekkel rendelkezzen.

Képzési támogatásban regisztrált álláskeresőket részesülhetnek, akiknek elhelyezkedését képzés segítheti elő.

1. A támogatott képzések lehetnek:

- Szakképesítést adó tanfolyamok,
- Nyelvi képzések,
- Digitális kompetenciát fejlesztő kurzusok,
- Hatósági engedéllyel végzett speciális képzések (pl. targonca- vagy gépkezelői tanfolyam).

2. A képzési támogatás formái:

- Képzési költségek megtérítése: A támogatás teljes mértékben vagy részben fedezheti a tanfolyam díját, tankönyveket, vizsgadíjakat.
- Képzési időre járó keresetpótló juttatás: Az álláskeresőket számára biztosított pénzbeli juttatás, amely a képzési idő alatt nyújt megélhetési támogatást.

A GINOP PLUSZ és TOP PLUSZ programokon keresztül elérhetők képzési támogatások. A jelentkezés feltételeiről és az aktuális képzési lehetőségekről a munka.hu oldalon tájékozódhatnak az érdeklődők, illetve a helyi foglalkoztatási osztályoknál kérhetnek személyes tanácsadást.

A képzési támogatás tehát hosszú távon nemcsak az egyén elhelyezkedési esélyeit javítja, hanem hozzájárul a munkaerőpiac versenyképességének növeléséhez is, különösen a digitalizáció és zöld átállás időszakában.

2.6.7. Vállalkozást elősegítő támogatás

A vállalkozóvá válást elősegítő támogatás célja, hogy ösztönözze a regisztrált álláskeresőket saját vállalkozás indítására, ezáltal elősegítve az önfoglalkoztatást és a munkaerőpiaci reintegrációt. A támogatás keretében pénzügyi segítséget és szakmai felkészítést nyújtanak a vállalkozás megalapításához és fenntartásához.

1. A támogatás két fő elemből áll:

Havi juttatás, mely hat hónapon keresztül a kötelező legkisebb munkabér 100%-ának megfelelő összegű támogatás, amely 2025-ben havi 290 800 Ft.

Illetve a tőketámogatás, mely egyszeri, legfeljebb 3 500 000 Ft összegű vissza nem térítendő tőketámogatás, amely a vállalkozás indításához szükséges beruházások finanszírozására szolgál.

A támogatás igényelhető csak a havi juttatásra, vagy a havi juttatás és a tőketámogatás kombinációjára is.

2. A támogatás igénybevételéhez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

- A kérelmezőnek legalább egy hónapja regisztrált álláskeresőként kell szerepelnie a nyilvántartásban.
- A kérelmezőnek részt kell vennie egy egy hónapos vállalkozási tanácsadáson, amely során megszerzi a vállalkozás indításához szükséges jogi és pénzügyi ismereteket.
- A tanácsadás során elkészített üzleti tervet a foglalkoztatási szervnek el kell fogadnia.

A támogatás elnyerése esetén a kérelmezőnek vállalnia kell, hogy a vállalkozást legalább 24 hónapon keresztül fenntartja, amennyibe a hat havi és a tőketámogatást is igénybe veszi. Hat havi támogatás esetében a vállalkozás fenntartási ideje 12 hónap.

3. A támogatás nem vehető igénybe az alábbi tevékenységek esetén:

- Olyan tevékenységek, amelyek jellemzően munkaviszony keretében is elláthatók (pl.: vagyon- és biztonsági őr).
- Üzletviteli és egyéb tanácsadás, biztosítási és egyéb ügynöki tevékenység
- Ingatlanközvetítői tevékenység, direkt marketingértékesítési tevékenység, kereskedelmi ügynöki tevékenység.
- Italbolt, kocsmá, játékterem, nyerőgépek üzemeltetése.

4. A támogatás igénylésének menete a következő:

- A kérelmezőnek jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes kormányhivatalnál szervezett vállalkozási tanácsadásra.
- A kérelmező részt vesz a tanácsadáson, amely során elkészíti az üzleti tervét.
- Az elkészült üzleti tervet benyújtja a foglalkoztatási szervhez jóváhagyásra.

- Az elfogadott üzleti terv birtokában a kérelmező benyújtja a támogatási kérelmet.
- A támogatás jóváhagyása esetén a kérelmező támogatási szerződést köt a foglalkoztatási szervvel.

A támogatás elérhetősége megyénként változhat, ezért javasolt a helyi kormányhivatalnál érdeklődni az aktuális lehetőségekről. További információk és a szükséges dokumentumok elérhetők a munka.hu oldalon.

3. NÓGRÁD VÁRMEGYE BEMUTATÁSA

Nógrád vármegye Magyarország északi részén, az Észak-Magyarországi régióban helyezkedik el. Területe 2544,18 km², ezzel hazánk második legkisebb vármegyéje, amely az ország területének mindössze 2,73%-át adja. Szomszédai Pest, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyék, valamint északi határát Szlovákia képezi. Földrajzi elhelyezkedését tekintve Nógrád periférikus térségnek számít, mivel távol esik az ország fő gazdasági és közlekedési központjaitól. Ennek ellenére kulturális öröksége, természeti adottságai és történelmi múltja kiemelkedő, ugyanakkor gazdasági és társadalmi szempontból az ország egyik legelmaradottabb megyéje.

Földrajzi adottságok és természeti környezet

A vármegye földrajza rendkívül változatos. Területét domb- és hegyvidékek többsége borítja, amelyek közül a Cserhát és a Börzsöny hegység a legjelentősebb. A táj szerkezete meghatározza a térség gazdasági tevékenységét és településszerkezetét is. A kisvölgyekben elhelyezkedő falvak gyakran nehezen megközelíthetők, ami hátrányosan befolyásolja a közlekedést és az elérhetőséget. A vármegye vízrajzát kisebb folyók és patakok, például a Zagyva és a Tarna mellékágai jellemzik, amelyek fontos szerepet játszanak a mezőgazdaságban és a vízgazdálkodásban.

Az erdősültség aránya magas, meghaladja az országos átlagot, ami kedvez a biodiverzitásnak és az ökoturizmusnak. A természetvédelmi területek, köztük a Duna–Ipoly Nemzeti Park részei, jelentős turisztikai potenciált hordoznak. Ugyanakkor a domborzati viszonyok és a közlekedési infrastruktúra hiányosságai korlátozzák a gazdasági fejlődést, különösen a kisebb, hegyvidéki települések esetében.

Demográfiai jellemzők

A vármegye lakónépessége 2024 év január elsején 180 469 fő volt, ami az ország népességének mindössze 1,8%-át tette ki. A népesség folyamatosan csökken az 1980-as népszámláláskor még több mint 240 ezer fő élt a megyében, azóta azonban a számuk közel 60 ezerrel esett vissza. A csökkenés mértéke meghaladja az országos átlagot, amely elsősorban az elvándorlásnak, az alacsony születésszámnak és az előregedő korstruktúrának tudható be.

A vármegye korösszetétele kedvezőtlen a 14 év alattiak aránya 14%, míg a 65 év felettieké 22%. A fiatal, munkaképes korú népesség jelentős része elhagyja a megyét – főként Budapest és a nyugat-magyarországi ipari központok felé –, ami hosszú távon a települések elnéptelenedéséhez vezet. A népesség iskolai végzettsége elmarad az országos átlagtól, a legtöbben érettségivel rendelkeznek, őket követik az általános iskolát végzettek. Az információs infrastruktúra fejlődése ugyan érzékelhető, de a digitális írástudás és az online szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén még jelentős területi különbségek mutatkoznak.

A nemzetiségi összetétel is sokszínű. A 2022-es adatok szerint a lakosság 6,4%-a (mintegy 22 626 fő) vallotta magát valamely kisebbséghez tartozónak, legnagyobb arányban cigány, szlovák és német nemzetiségűek élnek a megyében. A kisebbségi közösségek kulturális és társadalmi integrációja azonban sok esetben kihívásokba ütközik, különösen a kisebb falvakban.

Gazdasági helyzete és iparszerkezete

Nógrád vármegye ipara a 19. század végétől a 20. század közepéig a nehéziparra, azon belül is a bányászatra és kohászatra épült. A térség barnaszénkészletei biztosították a fejlődés alapját, különösen Salgótarjánban, amely a vármegye ipari központjává vált. A rendszerváltás után azonban a bányák bezárása és az ipari szerkezetváltás súlyos gazdasági válságot idézett elő: a munkanélküliség jelentősen megemelkedett, és a korábbi ipari munkahelyek nagy része megszűnt.

Napjainkban a vármegye gazdasága sokoldalúbb, de továbbra is gyenge. Az ipar jelen van, de főként kis- és középvállalkozások formájában, amelyek jellemzően alacsony hozzáadott értéket termelnek. A mezőgazdaság hagyományosan fontos szerepet játszik, elsősorban állattenyésztés és növénytermesztés formájában, azonban a korszerűsítés hiánya és a kisüzemi termelés jellege miatt a versenyképesség korlátozott. A turizmus és az ökoturizmus egyre nagyobb lehetőséget rejt, de a fejlesztésekhez szükséges infrastruktúra és tőke gyakran hiányzik.

Társadalmi viszonyok és életminőség

A társadalmi helyzetet erős területi különbségek jellemzik. A vármegye központja, Salgótarján, illetve Balassagyarmat valamivel fejlettebb infrastruktúrával rendelkezik, míg a kisebb települések sokszor előregedő és elszegényedett lakosságúak. Az elérhető

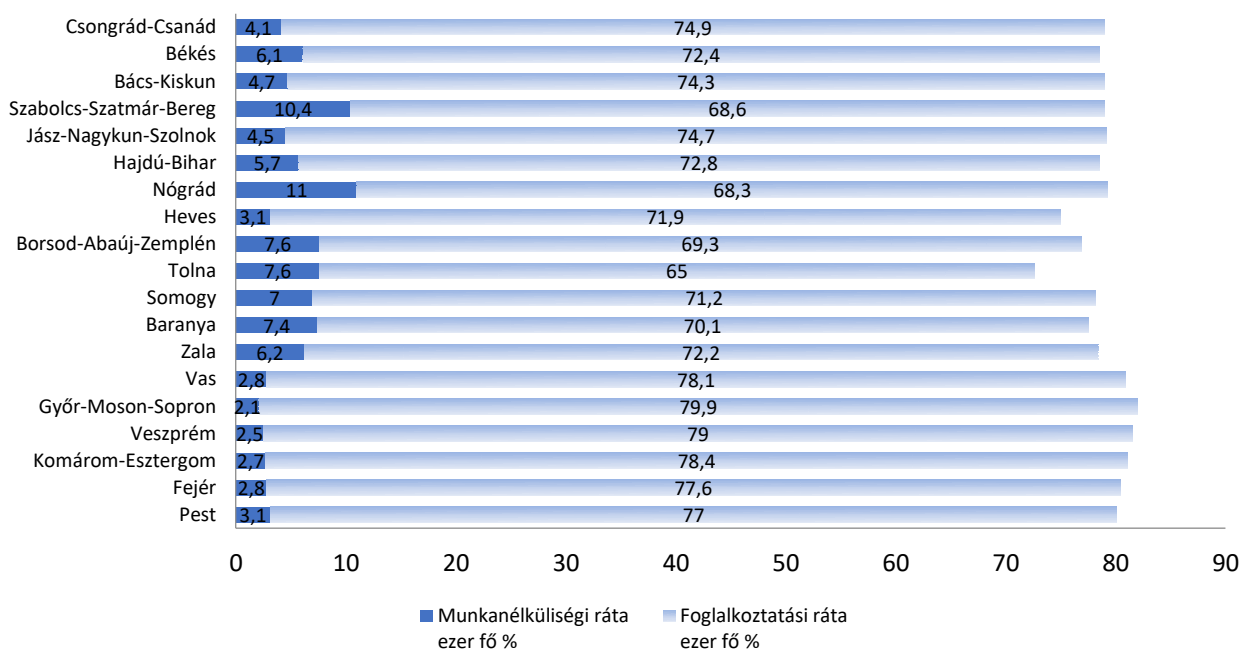
közszolgáltatások szintje – különösen egészségügyi, oktatási és közlekedési területen – alacsonyabb az országos átlagnál. Az elvándorlás következtében a fiatal, képzett munkaerő hiánya komoly akadályt jelent a gazdasági megújulás szempontjából.

A vármegye társadalmi egységét gyengíti az alacsony foglalkoztatottság és a tartós munkanélküliség. A hátrányos helyzetű térségekben a lakosság jelentős része szociális ellátásokból él, ami hosszú távon fenntartja a leszakadást. Az önkormányzati programok igyekeznek javítani az életminőséget, de ezek hatása gyakran lokális marad.

3.1. Nógrád vármegye munkaerőpiaci helyzetének vizsgálata

Nógrád vármegyében a helyi gazdasági struktúra és az alacsony munkaerő-kereslet egyaránt hozzájárulnak a magas munkanélküliséghez. Az ipari fejlesztés hiánya miatt sok helyi lakos kénytelen más megyékben, például Pest megyében vagy Heves megyében munkát keresni, mivel ezeken a területeken jobb munkalehetőségek kínálóznak. Az elvándorlás és a munkaerőpiacon való versenyképesség növelése érdekében kulcsfontosságú szerepet kapnak az állami támogatások, különösen a mobilitási, bérköltség- és képzési támogatások. Az 1. ábra a magyar megyék munkanélküliségi és foglalkoztatási rátáit mutatja be, amelyek jelentős különbségeket tükröznek az ország különböző régiói között.

1. ábra: Munkanélküliségi és foglalkoztatási ráta régióként
(Forrás: KSH – saját szerkesztés)

Általánosságban elmondható ahogy az ábra is mutatja, hogy a nyugat-dunántúli és közép-magyarországi megyék, mint például Pest vagy Fejér, alacsonyabb munkanélküliségi rátával és magasabb foglalkoztatottsági aránnyal rendelkeznek, míg az északkeleti és déli területeken, például Borsod-Abaúj-Zemplénben és Baranyában, jóval magasabb a munkanélküliség, és alacsonyabb a foglalkoztatottság. Ez a különbség gazdasági és munkaerőpiaci egyenlőtlenségekre utal, amelyek régióként eltérő kihívásokat jelentenek.

Kiemelten fontos Nógrád vármegye helyzete, ahol a munkanélküliségi ráta 7,6%-os, ami az egyik legmagasabb érték az országban. Ez a magas munkanélküliség komoly gazdasági problémákra utal, amelyek visszatükröződnek a vármegye foglalkoztatási rátájában is, amely 68,3%, az országos átlagnál alacsonyabb. A Nógrád vármegyei munkaerőpiac alakulása és a munkanélküliek helyzete számos kihívással néz szembe. A helyi gazdaság nem biztosít elegendő és változatos munkalehetőséget, ezért a munkanélküliek gyakran kénytelenek elhagyni a megyét, hogy munkát találjanak. Azonban az ingázás költségei és az ehhez szükséges infrastruktúra nem minden esetben teszik lehetővé ezt a megoldást. Emiatt a helyi munkanélküliek számára különösen fontosak azok a támogatások, amelyek a mobilitást, a munkahelyteremtést és a képzési lehetőségeket segítik. Nógrád megyében tehát egyszerre van jelen a magas munkanélküliség és a mérsékelt foglalkoztatottság, ami azt jelzi, hogy a helyi munkaerőpiac nem képes megfelelően felszívni a munkavállalókat. Ez a helyzet gazdaságfejlesztési és munkahelyteremtési intézkedések szükségességét veti fel, amelyek célja a vármegye munkaerő-piaci helyzetének javítása és a foglalkoztatottság növelése lehet.

Összességében az 1. ábra jól szemlélteti a magyarországi regionális különbségeket a foglalkoztatottság és munkanélküliség terén, és különösen rávilágít Nógrád vármegye kihívásaira, amelyek kezelése nélkülözhetetlen a fenntartható gazdasági fejlődés és társadalmi jólét érdekében.

A 3. táblázat Nógrád megyében regisztrált álláskeresők számának alakulását mutatja be 2020 és 2024 év között. A számok alapján egyértelműen kirajzolódik, hogy a vármegye munkaerőpiaci adatai az elmúlt öt évben több hullámvázson mentek keresztül.

3. táblázat: Regisztrált álláskeresők számának alakulása az elmúlt öt évben
(Forrás: NFSZ adattárháza – saját szerkesztés)

Megnevezés	2020	2021	202	2023	2024
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	12.377	10.768	10.272	9.449	9.648
Ellátás nélkül	5.555	4.373	3.927	3.788	4.303
Álláskeresési járadék	1.356	883	962	989	996
Nyugdíj előtti segély	1.437	1.566	1.726	1.711	1.661
Foglalkoztatás helyettesítő támogatás	4.029	3.945	3.656	2.961	2.687

A regisztrált álláskeresők száma a pandémia kezdetén (2020) nagyon megemelkedett, a munkáltatók nem tudták megtartani az alkalmazottaik egy részét, nőtt a regisztráltak száma és ezzel együtt az álláskeresési járadékban részesülők aránya is. A pandémiát követő időszakban jelentős és folyamatos javulás volt tapasztalható 2023-ig, majd 2024-ben ismét kisebb emelkedés következett be regisztráltak számában. Míg 2020-ban 12 377 főt tartottak nyilván álláskeresőként, addig 2023-ra ez a szám 9449 főre csökkent, ami közel negyedével kevesebb a kiinduló értéknél. 2024-ben azonban már ismét 9648 főt regisztráltak, ami a korábbi csökkenő trend megtorpanását jelzi. Ez a fordulat feltehetően a gazdasági növekedés lassulásával, az infláció emelkedésével, a vállalkozások költségnövekedésével és a közfoglalkoztatási programok létszámcsökkentésével magyarázható.

A 3. táblázat adatai alapján az ellátás nélküli álláskeresők minden évben a legnagyobb csoportot alkották. 2020-ban 5555 fő tartozott ebbe a kategóriába, ami 2023-ra 3788 főre mérséklődött, majd 2024-ben ismét 4303 főre emelkedett. Ez a kategória azért különösen fontos, mert ide azok tartoznak, akik nem részesülnek semmilyen ellátásban, tehát sem álláskeresési járadékot, sem más típusú támogatást nem kapnak. A számuk csökkenése 2020 és 2023 között arra utal, hogy sokan találtak munkát vagy kikerültek a nyilvántartásból egyéb okból, ugyanakkor a 2024-es növekedés arra enged következtetni, hogy a tartós munkanélküliség problémája továbbra is jelen van. Az ellátás nélküli álláskeresők magas aránya azt mutatja, hogy a vármegye gazdasági szerkezete még mindig nem tud mindenki számára stabil foglalkoztatási lehetőséget biztosítani, különösen a hátrányos helyzetű, vidéki térségekben. Az ellátás nélküli álláskeresők folyamatosan magas aránya azt is jelzi, hogy a

nyilvántartásban töltött idő az ő esetükben hosszabb, elhelyezkedésük nehezebb és a munkavállalási mobilitásuk, motivációjuk is alacsonyabb.

Az álláskeresési járadékban részesülők száma szintén jelentős változásokat mutat az ötéves időszak alatt. 2020-ban még 1356 fő kapott ilyen ellátást, ami 2021-re 883 főre csökkent, majd 2024-ben 996 főt regisztráltak ebben a kategóriában. A 2020-as magas érték összefüggésbe hozható a koronavírus-járvány gazdasági hatásaival, amikor számos munkavállaló veszítette el állását, és rövid távú ellátásra vált jogosulttá. A későbbi években a járadékosok számának csökkenése a gazdaság újraindulásával magyarázható, ugyanakkor a 2023 és 2024 közötti enyhe növekedés ismét a munkaerőpiac bizonytalanságát jelzi. A járadékban részesülők aránya mindvégig viszonylag alacsony maradt a regisztrált álláskereső számához képest, ami arra utal, hogy sokan nem frissen veszítették el munkahelyüket, hanem hosszabb ideje munkanélküliek, és már kimerítették az ellátási idejüket.

A nyugdíj előtti segélyben részesülők száma a táblázat szerint 2020-ban 1437 fő volt, és ez a szám 2022-ben érte el a csúcspontját 1726 fővel, majd 2024-re 1661 főre csökkent. Ez a viszonylag stabil, de enyhén növekvő tendencia arra utal, hogy az idősebb korosztály foglalkoztatása továbbra is komoly kihívást jelent Nógrád megyében. Az 50 év feletti munkavállalók elhelyezkedési esélyei korlátozottak, mivel a munkaadók gyakran a fiatalabb, rugalmasabb munkaerőt részesítik előnyben, ráadásul az idősebbek számára kevesebb átképzési lehetőség is elérhető. A nyugdíj előtti segélyek számának viszonylag magas szintje így a vármegye demográfiai és gazdasági sajátosságait is tükrözi: az előregedő népesség, az alacsony foglalkoztatási szint és a korlátozott ipari jelenlét együtt eredményezi ezt a tartós problémát.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma az egyik legszembetűnőbb változást mutatja a táblázatban. 2020-ban még 4029 fő részesült ilyen típusú támogatásban, ami 2024-re 2687 főre csökkent. Ez több mint 1300 fős, azaz mintegy harmadával való csökkenést jelent, ami a legjelentősebb pozitív elmozdulás a vármegye munkaerőpiacán. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás jellemzően a legnehezebb helyzetben lévő, tartósan munkanélküli személyek számára nyújtott minimális ellátás, így a számuk csökkenése arra utal, hogy e réteg egy része el tudott helyezkedni, vagy legalábbis kikerült a szociális ellátórendszerből.

Ebben szerepet játszhatott a közfoglalkoztatási programok korábbi bővülése, illetve az alacsonyabb bázisról induló munkaerőpiaci élénkülés is.

Összességében a 3. táblázat adatai azt mutatják, hogy Nógrád vármegye munkaerőpiaca 2020 és 2023 között kedvező irányba mozdult el, majd 2024-ben kisebb visszaesés következett be. A javulás mögött részben a gazdaság újraindulása, a kormány gazdaságélénkítésre tett intézkedései, és részben a különféle foglalkoztatási és szociális programok állhatnak. A 2024-es enyhe növekedés viszont azt mutatja, hogy a vármegye gazdasági szerkezete még mindig sérülékeny, és a külső gazdasági hatásokra (például infláció, vállalati leépítések, csökkenő beruházási kedv) gyorsan reagál. A strukturális problémák – mint a tartós munkanélküliség, az alacsony képzettségi szint, a fiatalok elvándorlása és az idősebb munkavállalók nehéz elhelyezkedése – továbbra is meghatározzák a térség munkaerőpiaci helyzetét.

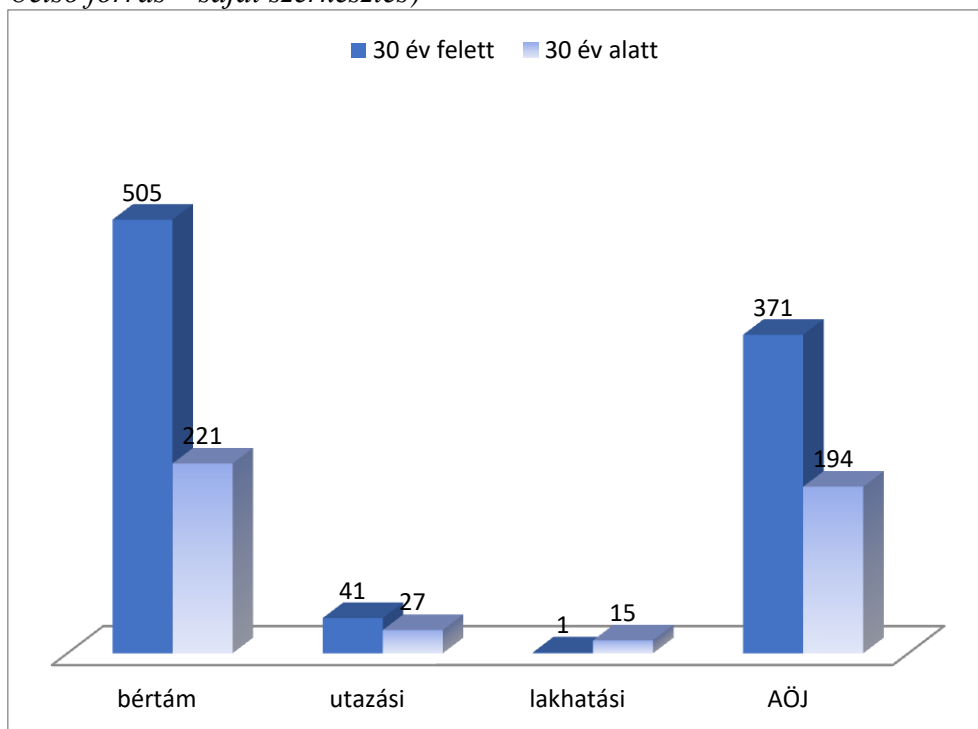
A táblázatból az is jól látható, hogy a regisztrált álláskeresők összetétele csak lassan változik. Az ellátás nélküli álláskeresők aránya továbbra is meghaladja a teljes álláskeresői kör 40 százalékát, ami magasnak számít. Ez azt jelenti, hogy sokan már hosszú ideje munka nélkül vannak. A járadékban részesülők aránya alacsony, ami arra utal, hogy az állásvesztések inkább a kevésbé stabil, szezonális vagy alacsony bérezésű munkakörökből történnek, ahol a megélhetés feltételei nehezebben teljesülnek. A nyugdíj előtti segélyek és a foglalkoztatást helyettesítő támogatások adatai pedig azt mutatják, hogy a vármegye munkaerőpiaca jelentős mértékben támaszkodik a szociális ellátó rendszerre, amely sok esetben nem a tényleges elhelyezkedést, hanem a megélhetés minimumát biztosítja.

Összegzésként megállapítható, hogy Nógrád vármegye a vizsgált időszakban bizonyos mértékű javulást ért el a munkanélküliség csökkentésében, de a munkaerőpiac szerkezeti problémái továbbra is jelentősek. A tartósan munkanélküliek, az alacsony képzettségűek és az idősebb korosztályok elhelyezkedési esélyei korlátozottak. A 2020 és 2023 közötti csökkenő tendencia reménykeltő, azonban a 2024-es adat már figyelmeztet arra, hogy a gazdasági környezet változása gyorsan visszavetheti az elért eredményeket. A jövőben a vármegye munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében szükség lesz a helyi gazdaság fejlesztésére, a közlekedési és infrastrukturális feltételek javítására, az uniós források széleskörű felhasználására, valamint a munkaerő képzettségének növelésére, mely a valós munkaerőpiaci igényekkel van összhangban. Csak ezekkel az eszközökkel lehet biztosítani, hogy a Nógrád vármegyében élők számára hosszú távon stabil és fenntartható munkalehetőségek álljanak rendelkezésre, és a táblázat következő éveiben a csökkenő tendencia ismét folytatódjon.

3.2. Álláskeresők uniós támogatási formáinak összehasonlító elemzése korcsoportok szerint (2024 év)

A 2. ábra két különböző korcsoport – a 30 év alatti, valamint a 30 év feletti álláskeresők – számára nyújtott támogatási formák megoszlását mutatja be a 2024-es év adatai alapján.

2. ábra: Álláskeresők támogatási formáinak összehasonlítás korcsoportra bontva 2024 évben
(Forrás: belső forrás – saját szerkesztés)

A támogatási típusokat négy fő kategóriában vizsgáltam: bértámogatás, utazási támogatás, lakhatási támogatás, valamint álláskeresési járadék (AÖJ). A kék oszlopok a 30 év feletti, míg a piros oszlopok a 30 év alatti álláskeresők által igénybe vett támogatásokat reprezentálják.

3.2.1. Bértámogatás

A legszembetűnőbb különbség a két korcsoport között a bértámogatás területén figyelhető meg. A 30 év alatti álláskeresők jelentősen magasabb mértékű támogatásban részesültek ebben a kategóriában. Ez a tendencia jól illeszkedik a hazai és uniós szintű foglalkoztatáspolitikai törekvésekhez, amelyek célja a fiatalok munkaerőpiacra történő gyors és hatékony integrálása. A bértámogatás ösztönzi a munkáltatókat a pályakezdekők alkalmazására, részben kompenzálva az esetleges alacsonyabb termelékenységet vagy hiányzó munkatapasztalatot. Az adatok tehát azt sugallják, hogy az állam kifejezetten prioritásként kezeli a fiatalok elhelyezkedésének elősegítését.

3.2.2. Utazási támogatás

Az utazási költségek támogatása mindkét korcsoport esetében alacsony összeggel jelenik meg, ugyanakkor a 30 év alattiak körében valamelyest magasabb értéket mutat. Ez részben abból adódhat, hogy a fiatalabb munkavállalók gyakrabban vállalnak el olyan munkákat, amelyek földrajzilag távolabb esnek lakóhelyüktől, illetve mobilitásuk is nagyobb. A munkavállalás korai szakaszában nem ritka, hogy valaki még nem rendelkezik saját gépjárművel vagy állandó lakcímmel, így az utazási költségek jelentős terhet jelenthetnek számukra.

3.2.3. Lakhatási támogatás

A lakhatási támogatás kategóriájában is a fiatalabb álláskeresők javára mutatkozik némi különbség. Bár az abszolút érték alacsony marad, a tendencia tovább erősíti azt az értelmezést, hogy a fiatalok élethelyzete – például az önálló lakhatás megteremtésének nehézsége – indokolttá teszi e támogatási forma célzottabb alkalmazását. Az állami támogatási rendszer ezzel is igyekszik mérsékelni a munkahelyváltogatás vagy költözés költségeit, amelyek különösen a fiatalabb, még önálló egzisztenciával nem rendelkező munkavállalókat érintik érzékenyen.

3.2.4. Képzési támogatás

A diagram alapján világosan látható, hogy a 30 év feletti és a 30 év alatti álláskeresők képzési támogatása eltérő mértékben jelenik meg, amit a két korcsoport eltérő munkaerő-piaci helyzete indokol. A következőkben részletesen elemezzük, mi áll a két csoport közötti különbség hátterében.

A 30 év felettiak számára biztosított képzési támogatás magasabb, ami részben annak köszönhető, hogy ők nagyobb mértékben vannak jelen a munkanélküliek körében. Az idősebb munkavállalók számára a munkaerőpiacon való visszakéréshez elengedhetetlen a tudásuk és készségeik folyamatos fejlesztése. Mivel gyakran hosszabb időt töltenek el munkanélküliként, szükségük van arra, hogy felzárkózzanak a piacon elvárt új kompetenciákhoz. A technológiai változások és a munkaerőpiaci igények folyamatos változása miatt az ő esetükben kiemelt fontosságú a képzési lehetőségek biztosítása, amelyek segítik őket a versenyképességük megőrzésében. A 30 év felettiak számára tehát a képzés nemcsak a szakmai tudás frissítését, hanem a munkavállalói piacon való újraéledést is szolgálja.

Ezzel szemben a 30 év alatti álláskeresők esetében a képzési támogatás aránya alacsonyabb. Ennek az az oka, hogy a fiatalabb korosztály kisebb arányban van jelen a munkanélküliek körében, mivel ők általában gyorsan munkába állnak, közvetlenül az iskola befejezése után. A 30 év alattiak számára a munkaerőpiacra való belépés gyakran zökkenőmentesebb, hiszen a szakmai tapasztalatokat gyorsan megszerezhetik az első munkáik során. Számukra inkább az alapvető munkavállalói kompetenciák, mint például a kommunikáció, csapatmunka vagy specifikus szakterületi készségek fejlesztése a fontos, melyet a munkahelyeken tudnak elsajátítani.

Ez a különbség a diagramon is tükröződik: mivel a fiatalok gyorsabban munkába állnak, így az ő esetükben kisebb arányban jelennek meg a képzési programok, mint az idősebbeknél.

Összességében az állami támogatások a fiatalok gyors munkaerőpiaci integrálódására, míg az idősebbek számára a munkaerőpiaci versenyképesség fenntartására koncentrálnak, figyelembe véve az életkori sajátosságokat és a különböző munkavállalói igényeket.

3.3. Mélyinterjúk

A kutatás során mélyinterjúkat végeztem Nógrád vármegye munkanélkülieivel, hogy megértssem, hogyan látják és ismerik a különböző állami támogatásokat. A válaszok kvalitatív elemzése révén próbáltam felderíteni, hogy ezek a támogatások milyen mértékben segítenek a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben, különösen egy gazdaságilag hátrányos helyzetű térségben.

3.4. A mélyinterjúk eredményei és elemzésük

A kutatás során a válaszadók többsége úgy látta, hogy Nógrád vármegye gazdasága és munkaerőpiaca nem kínál elég munkalehetőséget a helyben élők számára. Sokan említették, hogy a munkakereséshez elengedhetetlen az ingázás, mivel a közeli, jobban fejlődő megyékben, például Pestben vagy Hevesben, több és jobb munkalehetőség áll rendelkezésre. Azonban az ingázás költségei és a közlekedési lehetőségek gyakran gátolják a munkavállalókat abban, hogy távolabbi településeken is munkát vállaljanak.

3.4.1. Mobilitási Támogatás Ismerete és Jelentősége

A mobilitási támogatásokkal kapcsolatosan az interjúalanyok válaszaik vegyesek voltak. Többen tudtak a létezésükről, de kevesen ismerték részletesen a feltételeket és az igénylés folyamatát. Ennek ellenére mindenki egyetértett abban, hogy a mobilitás támogatása rendkívül fontos lenne, mivel a közeli megyékben lévő jobb munkalehetőségek elérhetőségét nagyban javíthatná, ha a munkavállalók kevesebb költséggel tudnák megoldani az ingázást, vagy akár lakóhelyet is válthatnának a munkához szükséges közelség érdekében.

A mobilitási támogatások tehát alapvetőek a munkavállalók számára, hogy a helyi munkaerőpiacon elérhető pozíciók mellett a távolabbi települések munkalehetőségei is elérhetővé váljanak számukra. A kutatás eredményei alapján a mobilitás támogatásának bővítése és népszerűsítése kulcsfontosságú a munkavállalók elhelyezkedésének segítése érdekében.

3.4.2. Bérköltség-Támogatás Szerepe és Ismerete

A bérköltség-támogatásról az interjúalanyok közül többen hallottak, de gyakran nem tudták, hogyan érhetik el, vagy milyen feltételek szükségesek az igénybevételéhez. A válaszadók nagy része úgy vélte, hogy a bérköltség-támogatás nagymértékben segíthetne a munkaadóknak abban, hogy több munkavállalót alkalmazzanak, különösen olyan kis- és középvállalkozások esetében, amelyek nem tudják megfizetni a teljes bért.

A bérköltség-támogatás tehát nemcsak a munkaadók számára biztosít előnyt, hanem a munkavállalók elhelyezkedését is segítheti, mivel a munkahelyek létrejöttét elősegíti. A válaszadók nagy része egyetértett abban, hogy a támogatás segíthetne a munkahelyek bővítésében, különösen a gazdaságilag hátrányos helyzetű régiókban.

3.4.3. Képzési Támogatások

A képzési támogatások kérdésében az interjúk során vegyes válaszok érkeztek. Néhány válaszadó úgy érezte, hogy a folyamatos képzés fontos ahhoz, hogy versenyképesek maradhassanak a munkaerőpiacon, különösen a gyorsan fejlődő szektorokban. Mások viszont kevésbé látták hatékonyak a képzéseket, és inkább a gyakorlati tapasztalatot tartották fontosabbnak a munkahelyek elnyerésében.

Bár az alanyok egy része tisztában volt a képzési támogatások létezésével, a hozzáférhetőségükkel és a képzési lehetőségekkel kapcsolatban sokan bizonytalanságot

jelezték, ami arra utal, hogy a programok népszerűsítésére van szükség. A képzési programok megfelelő kommunikálása és hozzáférhetősége elengedhetetlen lenne a munkanélküliek számára, hogy sikeresen integrálódhassanak a munkaerőpiacon.

4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A mélyinterjúk eredményei alapján elmondható, hogy a Nógrád megyében élő munkanélküliek számára a mobilitási és bérkötség-támogatások jelentős segítséget jelenthetnek a munkaerőpiacon való elhelyezkedéshez. Az alanyok széles körben egyetértettek abban, hogy a mobilitás támogatása kulcsfontosságú lenne, mivel így a munkavállalók a közeli, gazdaságilag erősebb megyékben lévő munkákra is pályázhatnának. A bérkötség-támogatás lehetősége szintén egy hasznos eszköz, amely a munkaadók számára kedvezőbb feltételeket biztosíthat, ezáltal több munkavállaló alkalmazására adhat lehetőséget.

A képzési támogatások egyre nagyobb szerepet kaphatnak, különösen akkor, ha a helyi munkaerő számára a megfelelő képzési lehetőségeket kínálják, amelyek összhangban vannak a helyi gazdaság igényeivel. A válaszadók véleménye alapján a képzési lehetőségek bővítése és a munkaerőpiacon való elhelyezkedést segítő programok hozzáférhetőségének javítása segíthet abban, hogy a munkanélküliek nagyobb eséllyel találjanak tartós munkahelyet.

A kutatás eredményei arra utalnak, hogy a mobilitási és bérkötség-támogatások népszerűsítése és egyszerűsítése, valamint a képzési lehetőségek fejlesztése kulcsfontosságú lenne a Nógrád vármegyei munkanélküliek helyzetének javításában.

Javaslatok

A kutatás eredményei és a személyes tapasztalataim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a mobilitási és bérkötség-támogatások, valamint a képzési lehetőségek széleskörű elérhetősége mellett kulcsfontosságú a programok hatékony kommunikációja és népszerűsítése. Ebben a munkában a munkanélkülieket támogató szakembereknek, például tanácsadóknak és ügyfélszolgálatosoknak kiemelkedő szerepe van.

Bár eddig is dolgoztunk azon, hogy tájékoztassuk a helyben élőket a rendelkezésre álló lehetőségekről, most még inkább hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy minden egyes ügyfél számára személyre szabottan és tudatosan népszerűsítsük ezeket a támogatásokat. Amellett, hogy az ügyfeleink számára folyamatos tájékoztatást biztosítunk, ösztönöznünk kell őket arra is, hogy saját ismerőseik körében is terjesszék a programok hírét.

Ez a közvetlen információáramlás nemcsak a támogatások elérhetőségét növeli, hanem egyben bizalmat is épít, amely segíthet abban, hogy a munkanélküliek ne csupán információt kapjanak, hanem valódi támogatást is. Az ügyfeleink és a foglalkoztatási osztály munkatársai közötti aktív kapcsolat lehetőséget ad arra, hogy a programok hatékonyabban elérjék a rászorulókat, és hogy a munkanélküliek gyorsabban és sikerebben térjenek vissza a munka világába.

Fontos, hogy a helyi közösségi média csatornákat és más információs platformokat is intenzívebben használjuk, hogy még több emberhez eljuthasson a támogatások híre. Ez nemcsak a programok hatékonyságát növeli, hanem hozzájárul a helyi gazdaság fejlődéséhez is, mivel minél többen találják meg a megfelelő munkahelyet.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozatom átfogó célja az volt, hogy bemutassam a munkanélküliség gazdasági, társadalmi és strukturális összefüggéseit, valamint feltárjam azokat a támogatási formákat, amelyek elősegítik a munkanélküliek visszaintegrálását a munkaerőpiacra, különös tekintettel Nógrád megyére, mint hátrányos helyzetű térségre. A kutatásom és az elméleti feldolgozás eredményei egyaránt azt mutatják, hogy a munkanélküliség nem csupán gazdasági, hanem mély társadalmi probléma is, amelynek kezelése komplex, egymásra épülő intézkedéseket igényel.

Az 1. fejezetben – Bevezetés – részletesen kifejtettem, hogy a munkanélküliség milyen összetett gazdasági és társadalmi jelenség. Ráműtattam arra, hogy a foglalkoztatottság szintje egy ország gazdasági stabilitásának egyik legfontosabb mutatója, ugyanakkor a magas munkanélküliség gazdasági visszaesést és társadalmi feszültségeket okozhat. A bevezetőben bemutatott személyes motiváció – vagyis az, hogy a több éves tapasztalattal rendelkezem a munkanélküliek támogatása területén – hiteles alapot teremtett a dolgozatom gyakorlati megközelítéséhez. E fejezet megalapozta annak felismerését, hogy a munkanélküliség nem pusztán statisztikai adat, hanem emberek életét és jövőjét meghatározó valós probléma.

A 2. fejezet – A munkanélküliség – részletesen elemeztem a jelenség különböző típusait, okait és következményeit. A bemutatott szerzők (Keynes, Kóka, Szemlér, Piketty, Sennett, Harvey stb.) elméletei alapján megállapítható, hogy a munkanélküliség gazdasági ciklusokhoz, technológiai fejlődéshez, strukturális átalakulásokhoz és társadalmi különbségekhez egyaránt kapcsolódik. A magyar és nemzetközi példák is rávilágítottak arra, hogy a tartós munkanélküliség leginkább az alacsony iskolai végzettségű, vidéki, hátrányos helyzetű lakosságot érinti. Ez a felismerés Nógrád megyében különösen releváns, hiszen a vármegye gazdasági szerkezete és a lakosság képzettségi szintje miatt tartós strukturális munkanélküliség jellemzi a térséget.

A fejezet továbbá rámutat, hogy a regisztrált és nem regisztrált munkanélküliek száma között jelentős különbség van, ami Nógrád megyében is megfigyelhető. A vármegye sok településén az inaktivitás, az elvándorlás és az alacsony foglalkoztatottság együtt jár, ami torz képet ad a statisztikákról. A világszintű és magyarországi munkanélküliségi adatok elemzése során bebizonyosodott, hogy bár Magyarország összességében kedvezőbb mutatókat produkál, a regionális különbségek továbbra is markánsak. A 3–4%-os országos átlag mögött Nógrád

vármegye esetében sokkal magasabb, helyenként 8–10%-os munkanélküliség húzódik meg, különösen a kisebb, elzárt településeken.

Továbbá ebben a fejezetben bemutatott támogatási formák – az álláskeresői támogatás, a nyugdíj előtti segély, a közfoglalkoztatás, a mobilitási, bér-, képzési és vállalkozási támogatások – mind a munkaerőpiaci visszavezetés eszközei. Ezek közül Nógrád vármegye szempontjából különösen fontosak a mobilitási és képzési támogatások, mivel a vármegye földrajzi és infrastrukturális hátrányai miatt sok álláskereső csak más térségekben tud elhelyezkedni. Az utazási és lakhatási támogatások lehetővé teszik, hogy a munkavállalók távolabbi településeken is munkát vállaljanak, míg a képzési programok segítik a piacképes tudás megszerzését. A bértámogatások és az Ifjúsági Garancia Plusz program a fiatalok foglalkoztatását ösztönzi, ami különösen fontos a vármegye előregedő korstruktúrájában. A vállalkozóvá válást elősegítő támogatások pedig új lehetőséget nyithatnak a helyi önfoglalkoztatás és gazdasági önállóság irányába.

A 3. fejezet – Nógrád vármegyei vizsgálat – gyakorlati oldalról vizsgáltam a támogatások ismeretét, alkalmazását és hatékonyságát. A vármegye gazdasági helyzetének bemutatása rámutatott, hogy a foglalkoztatási gondok mélyen gyökereznek a helyi gazdaság szerkezetében: az ipari leépülés, a tőkehiány, a gyenge vállalkozói aktivitás és az infrastrukturális korlátok egyaránt akadályozzák a fejlődést. A kutatásom kimutatta, hogy a lakosság körében a mobilitási támogatás és a bértámogatás ismertsége alacsony, ugyanakkor azok, akik éltek ezekkel, nagyobb eséllyel tudtak elhelyezkedni. A képzési támogatások és a vállalkozási programok hatékonysága is növelhető lenne, ha a tájékoztatás és az utánkövetés javulna.

Összességében elmondható, hogy Nógrád vármegye munkaerőpiaci problémái komplex és összetett természetűek. A gazdaságfejlesztési, oktatási és foglalkoztatáspolitikai intézkedések együttesen képesek csökkenteni a munkanélküliséget, és elősegíteni, hogy a helyi lakosság ne kényszerüljön elvándorolni. Ehhez szükség van az infrastruktúra fejlesztésére, a vállalkozásbarát környezet kialakítására, a fiatalok helyben tartására és a célzott támogatási formák hatékonyságának növelésére.

A dolgozatom tehát rámutatott arra, hogy a munkanélküliség csökkentése Nógrád megyében csak komplex, helyi igényekre szabott foglalkoztatáspolitikával érhető el. Az állami és uniós

programok megfelelő alkalmazása, valamint a lakosság tájékozottságának javítása kulcsszerepet játszik abban, hogy a vármegye valódi, élhető jövőt kínáljon lakóinak.

6. IRODALOMJEGYZÉK

- **Auer, P., & Cazes, S. (2003).** *Employment Stability in an Age of Flexibility.* International Labour Organization (ILO).
- **Autor, D. (2010).** *The Labor Market: A Perspective on the U.S. Economy.* National Bureau of Economic Research.
- **Blanchard, O., & Katz, L. F. (1999).** *What We Know and What We Do Not Know About the Natural Rate of Unemployment.* Journal of Economic Perspectives, 13(1), 53–72.
- **Börsch-Supan, A., & Weiss, M. (2000).** *The Economics of Labor Markets: The Role of Unemployment Insurance and Labour Market Policies.* Springer.
- **Bureau of Labor Statistics (BLS) (2024).** *Labor Force Statistics from the Current Population Survey.* Elérhető: <https://www.bls.gov/cps/> [Letöltve: 2025.06.01]
- **Ferge, Z. (2001).** *A munkaerő-piaci és társadalmi kirekesztődés Magyarországon.* Akadémiai Kiadó.
- **Galasi, P. (2009).** *Munkanélküliség, munkaerőpiac és gazdaságpolitikai válaszok.* Közgazdasági Szemle, 56(5), 460–475.
- **Harvey, D. (2010).** *The Great Recession: A Subversive View.* Oxford University Press.
- **Héthy, L. (2000).** *A munkanélküliség és a munkaerő-piaci strukturális változások Magyarországon.* KSH Kiadó.
- **HIRDETMÉNY az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló GINOP Plusz-4.1.1-23 Ifjúsági Garancia Plusz munkaerőpiaci programból álláskereső részére nyújtható utazási támogatáshoz**
- **International Labour Organization (ILO) (2024):** *Global unemployment rate 2024*. Elérhető: <https://www.ilo.org> [Letöltve: 2025.05.23]
- **International Labour Organization (ILO) (2024):** *World Employment and Social Outlook – Trends 2024*. Elérhető: <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/2024/lang--en/index.htm> [Letöltve: 2025.05.23.]
- **Jackson, T., & Lee, S. H. (2017).** *The Future of Work: The Rise of Automation and Its Impact on Unemployment.* Journal of Labor Economics, 35(2), 200–230.
- **Károlyi, E., & Zeman, Z. (2020).** *A szakképzettség és a munkanélküliség kapcsolata: Magyarország 1990–2020.* KSH Kiadó.

- **Kertesi Gábor – Köllő János** (2004) „A magyar munkanélküliség rejtett formái” Akadémiai Kiadó
- **Keynes, J. M.** (1936). *The General Theory of Employment, Interest, and Money*. Harcourt Brace & Company.
- **Kóka, J.** (2002). *A munkanélküliség gazdaságtana*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Központi Statisztikai Hivatal (KSH) (2024): *Munkanélküliség – Statisztikai tükör*. Elérhető: <https://www.ksh.hu> [Letöltve: 2025.05.23.]
- **Layard, R., Nickell, S., & Jackman, R.** (1991). *Unemployment: Macroeconomic Performance and the Labor Market*. Oxford University Press.
- **Lipták, Z.** (2018). *A munkanélküliség szociális hatásai a fiatalok körében Magyarországon*. Társadalomelméleti és Szociológiai Tanulmányok, 12(4), 223–242.
- Munka.hu (n.d.): *Főoldal*. Elérhető: <https://munka.hu/> [Letöltve: 2025.06.01.]
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) (n.d.): *Ki jogosult álláskeresői járadékra*. Elérhető: https://nfsz.munka.hu/cikk/78/Ki_jogosult_allaskeresesi_jaradekra [Letöltve: 2025.06.01.]
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) (n.d.): *Nyugdíj előtti álláskeresői segély*. Elérhető: https://nfsz.munka.hu/cikk/3953/Nyugdij_elotti_allaskeresesi_segely [Letöltve: 2025.06.01.]
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) (n.d.): Munkába járás költségtérítése – Távolság szerinti havi összeg. Elérhető: <https://nfsz.munka.hu/> [Letöltve: 2025.dátum.]
- **OECD (2024)**. *Labour Force Statistics*. Organisation for Economic Co-operation and Development. Elérhető: <https://www.oecd.org> [Letöltve: 2025.06.01.]
- **Piketty, T.** (2013). *Capital in the Twenty-First Century*. Harvard University Press.
- **Piketty, T.** (2015). *The Economics of Inequality*. Harvard University Press.
- **Senge, P. M.** (2006). *The Fifth Discipline: The Art & Practice of the Learning Organization*. Doubleday/Currency. (A munkanélküliség egy aspektusa, a munkaerő-piaci alkalmazkodás és a tudás alapú gazdaságokban történő munkavállalás.)
- **Sennett, R.** (1998). *The End of Work: The Decline of the Global Labor Force and the Dawn of the Post-Market Era*. Alfred A. Knopf.

- **Stiglitz, J. E. (2002).** *Globalization and its Discontents.* W.W. Norton & Company.
(A munkanélküliség globális hatásai.)
- **Székelyi, Z. (2015).** *A munkanélküliség hatásai és kezelése Magyarországon.* Akadémiai Kiadó.
- **Szemlér, A. (1994).** *A munkanélküliség és a munkaerő-piaci politikák.* Kossuth Kiadó.
- **Tóth, I. G. (2019).** *A munkanélküliség és az alacsony keresetű munkavállalók helyzete Magyarországon.* Közgazdasági Szemle,
- **Varga, J. (2017).** *A fiatalok munkanélkülisége Magyarországon: okok és megoldások.* MTA Közgazdaságtudományi Intézet.

7. ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

Ábrák jegyzéke:

1. ábra: Munkanélküliségi és foglalkoztatási ráta régióként	31
2. ábra: Álláskeresők támogatási formáinak összehasonlítás koresoportra bontva 2024 évben	36

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Munkanélküliek száma a világban, az Európai Unióban és Magyarországon	15
2. táblázat: Lakhely és a munkavégzés helye közötti távolság	23
3. táblázat: Regisztrált álláskeresők számának alakulása az elmúlt öt évben	33

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat / diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Lőcsös Eszter
A Hallgató Neptun kódja: YCC05F
A dolgozat címe: Munkanélküliség okai és a munkanélküliek visszaintegrálása támogatással a munka világába
A megjelenés éve: 2025
A konzulens intézetének neve: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Balassagyarmat, 2025 év 10 hó 30 nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

NYILATKOZAT

Lőcsös Eszter (név) (hallgató Neptun azonosítója: YCCO5F) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom³.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*4}

Kelt: Gyöngyös, 2025. október 29.

belső konzulens

³ A megfelelő aláhúzendó.

⁴ A megfelelő aláhúzendó.

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Lőcsös Eszter
Neptun-kódja:	YCCOSF
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	X BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	
A munka címe:	Munkanélküliség okai és a munkanélküliek visszaintegrálása támogatással a munka világába

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrektúra, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
Ötletelés, szóismétlés elkerülése, választékos stílus megjelenítése	ChatGPT	

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott eszköz verziója, elérhetősége	MI-neve, Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....

.....

.....

.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Balassagyarmat, 2025. év 10 hó 30 nap

.....
Lőrincz Eszter

Hallgató aláírása

.....

Konzulens/Témavezető aláírása